

sv. Pavlina, oglejskega patrijarha, ki je pregovoril Karla Velikega, naj podjarmi Slovence, da bi jih lože k sv. veri izpreobrnil. S. R.

Stanko Pirnat †. Dne 28. avgusta meseca je premial v Mokronogu notar Stanko Pirnat, čigar ime je bilo v zadnjih petih letih večkrat čitati v poročilih »Ljublj. Zvona«. Pirnat, rojen dne 7. junija 1859. l. v Štorah na Štajerskem, od mladosti vnet glasbenik, je stopil l. 1894. na dan kot skladatelj. »Glasbena Matica« je proizvedla rečenega leta v koncertu Pirnatov osmeroglasni mešani zbor »Žalost«, ki je izšel l. 1895. z moškim četverospevom »Pomlad in jesen« vred. Sledili se v nastopnih letih mešani zbori in sicer l. 1897.: »Vzpomladna pesem«, 1898. l. pa »Naša zvezda«, »Bog je moj ščit« in »Oblaku«. Vse te skladbe je izdala »Glasbena Matica«. Letos je izdal Pirnat v Schweatnerjevi zalogi zvezek po njem za koncert harmonizovanih »Slovanskih narodnih pesmi.« Veliko število skladb je zapustil pekojaik v rokopisu. O Pirnatovih skladbah je bilo moči vsedkar le s priznanjem soditi; odlikoval se je ta skladbenik po zreti, plemenito občuteni fakturi, lirski nežni melodiki. Njegovim skladbam je vtisnjen pečat solidnosti, znak resno preudarjene izdelave. Kolikor je manjkalo Pirnatu glede invencije, je nadomeščeno s svokovitostjo; bogatost v polnozvočju zborovem je bilo Pirnatu sploh prvo in poglavitno načelo pri skladanju. Pri tem svojem teženju je imel Pirnat tudi vsedkar prav lepih uspehov, ki nikdar ne preminejo, nego mu obranijo v slovenski glasbeni literaturi trajno dobro ime. Bodi v vsakem oziru simpatičnemu rodoljuba časten spomin!

—os—

Karolina Světlá †. Dne 7. m. m. je umrla v Pragi češka pisateljica in rodoljubka Karolina Světlá, roj. Rottova. To pesniško ime si je pridela po rojstnem kraju svojega moža, prof. Petra Mužáka, ki je bil je Světlé, vasi ob zaožju pogrja Ještěda. Veselje do pisateljavanja in češko zavest je vzbudil v njej kakor tudi v njeni sestri Žofiji Podlipski poznejši njen mož, ki je v burnem letu 1848. zahajal v rodbino Rottovo kot domači učitelj. Iz tistih dob izvirajo njene prve povesti. Pozneje je pa vse svoje veliko nadarjenost obrnila v to, da je v obširnih in mojaersko osnovanih romanih objavljala dušo naroda, bivajočega pod Ještědom, kjer je vsako poletje preživela. Hotela je dokazati, da je tudi preprosti selski človek zmogel, sprejemati v sebe ter umevati in razširjati najvišje ideje, zlasti verske in socialne; zato je tudi v svojih glavni romanih: »Križ pri petoku«, »Vaški roman«, »Frantina in Bogotajec« skozinski tendenciozna. — Izmed množice drobnejših povesti je omeniti »Hubičko« (Poljub), po kateri je posneto basediš Smotanove opere istega imena. Vsled tendencioznosti so njeni romani često neverjetni in včasih nekoliko neužitni. — Karolina Světlá se je živahno udeleževala vsega javnega življenja; budila in organizovala je češko ženstvo, kateremu je med drugimi osnovala »Ženský výrobní spolek«, ustanavljala izobraževalna in sokolska društva in zlasti naporno delovala za razširjanje češkega šolstva na tako izpostavljenem kraju, kakor je pod Ještědom blizu nemškega Reichenberga. V ta namen je napisala celo vrsto povesti tendenčne vsebine. Leta 1890. se je umaknila javnemu življenju in se zaglobila v studije filozofskih in mističnih spisov. — Glede na njene v resnici velike zasluge je umevna velika žalost, ki je ob njeni smrti prešinila ves češki narod.

Slovensko gledališče. Ob zaključku lanijske sezone se je bila vnela po časopisih živahna polemika glede našega gledališča. Puščice so letele semintja,